„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Nr. 270 Luni 2 Octombrie 1939
14 Pagini P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.454/939

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Munca în industriile de război

Intreprinderile industriale, care lucrează pentru echiparea armatei și pentru toate celelalte nevoi ale apărării naționale, au constatat că utilizarea numărului actual de ore, chiar cu adaosul orelor suplimentare—restrânse însă la limita prevăzută de legile în vigoare — s'a dovedit neîndestulătoare pentru a se putea face față comenzilor mereu sporite ale Statului.

De aceea s'a văzut necesitatea modificării dispozițiunilor legale privitoare la durata muncii și la protecția femeilor și minorilor, cel puțin în ce privește stabilimentele a căror activitate servește direct interesele apărării.

Sesizate de această situație, organele ministerului muncii au ținut în prealabil să cheme la o consfătuire pe reprezentanții întreprinderilor, ai organizațiilor muncitorești și ai autorităților militare și de resort, spre a cădea de acord asupra modalităților.

Chiar dela primul contact s'a putut constata acordul unanim al tuturor categoriilor de interese în prezență, în ce privește recunoașterea necesității lărgirii orariului de muncă în atelierele și uzinele ce lucrează pentru nevoile apărării naționale.

Reîncadrată în cercul sfânt al solidarității naționale, muncitorimea română participă azi cu tot sufletul la sforțarea obștească închinată siguranței și integrității patriei.

Ea dă un exemplu viguros de sănătate morală, lichidând definitiv un trecut de erori și de orbecăeli, care n'a fost numai al ei, ci și mai vârtos poate al adulatorilor ei de până eri. Ne amintim doar, cum din spirit de imitație ne-am grăbit să ne însușim, după război, fără nici o alegere și să transpunem în texte de legi toate moțiunile „avansate" adoptate de Biroul internațional al muncii, indiferent dacă ele se ciocneau cap în cap cu spiritul și nevoile poporului nostru. Uitând că ieșeam zdrențuiți dintr'un război amarnic și că pentru refacerea și consolidarea țării mărite în cuprinsul noului stat organizat, se cerea, nu ore minimale de lucru, ci o încordare generală a tuturor energiilor naționale prin surplus de muncă, noi am ținut trena marilor animatori ai ideilor generoase, încurajând, la adăpostul lor, lenea, risipa și câștigul fără muncă. In acest timp, popoare trezite la altă concepție de viață, la o scrutare mai realistă a misiunii omului și națiunii în lume, cum au fost germanii și italienii, au știut să așeze mai presus de toate valorile și idealurile noțiunea de patrie, iar în slujba ridicării și întăririi ei, toată munca de care erau capabili, muncă ridicată la rang de datorie și de apostolat național.

MANGALIA

I. PAPAZOGLU
(Expoziția sala „Universul")

Impărțirea Poloniei
după tratatul dela Moscova

Viitorul statut politic al teritoriilor trecute în posesiunea Germaniei și U. R. S. S.

de R. SEIȘANU

Conform dispozițiilor prevăzute în tratatul germano-sovietic (anexa la documentul No. 2), încheiat la Moscova, linia definitivă de demarcație între teritoriile rămase sub ocupația germană și rusă, începe de la sudul frontierei Lituaniei (N. de Angustowo) trece spre vest de-alungul frontierei Prusiei orientale până la Kolno; de aci pornește spre sud-est prin Ostrolenko și Nur, de unde continuă cursul râului Bug; iar dela Kristuopol schimbă direcția către vest, trece la nord de Rawa-Ruska și după ce atinge Sanul, urmează cursul superior al acestui râu până la izvoarele sale, care sunt în apropiere de frontiera Ungariei. Această linie de demarcație, considerată de părțile semnatare ale tratatului dela Moscova drept frontieră comună și lungime de aproximativ 1200 km., tae Polonia în două părți inegale: partea occidentală și centrală, având o suprafață de aproape 220.000 kmp. a intrat în posesiunea Germaniei; iar partea orientală, având o suprafață de peste 180.000 kmp., a intrat în posesiunea Rusiei sovietice.

Din punctul de vedere etnografic, populația din teritoriul stăpânit de Germania poate să atingă 17 milioane polonezi și de o minoritate germană cifrată la aproape 4 milioane.

Populația germană este concentrală în Dantzig (fostul teritor al orașului liber), Prusia orientală, Pomerania, Poznania și Silezia superioară.

Teritoriul luat în posesiune de Rusia sovietică are o populație amestecată, formată în majoritate de ucrainieni și ruși albi, cu minorități polo-

(Continuare în pagina 2-a)

Harta reurezintă situația Poloniei în urma tratatului dela Moscova

CUM S'A PREDAT VARȘOVIA

Amsterdam. 29 (Rador). — Cu privire la împrejurările în care s'a predat Varșovia, corespondentul din Berlin al ziarului olandez „Telegraaf" scrie:

Convorbirea dintre solul polon și comandantul german a fost dramatică, aproape tragică. Cu o emoție pe care cu greu o putea stăpâni, colonelul polon a transmis generalului german hotărîrea comandamentului polonez de a capitula.

Generalul german, voind să mângâe pe adversar, i-a spus: „Să ne bucurăm că această devastare a luat sfârșit. Nădăjduesc că Varșovia n'a suferit prea mult de pe urma bombardamentului".

Cu lacrimi în ochi, colonelul polonez a răspuns: „N'a rămas, vai, decât o grămadă de ruine".

Corespondentul ziarului își încheie articolul, spunând că dacă acesta este sfârșitul trist al Poloniei, nu trebue să se uite că un popor care luptă pentru libertatea sa, chiar atunci când este învins de un adversar mai puternic, își păstrează cinstea și dobândește în fața istoriei lumii dreptul permanent la o viață proprie.

OFIȚERII POLONI ȘI VOR PASTRA SABIILE

Varșovia, 29 (Rador). — *Pe baza condițiilor de capitulare a Varșoviei, ofițerii poloni vor avea dreptul să păstreze săbiile.*

Declarațiile d-lui prim-ministru Const. Argetoianu

Caracteristica regimului este continuitatea. — Menținerea celei mai stricte neutralități. — Ordine, liniște, disciplină

D. C. Argetoianu, președintele Consiliului de miniștri, la masa de lucru

Solicitat fiind de către reprezentanții Presei, d. Constantin Argetoianu, președintele consiliului de miniștri, a binevoit a răspunde întrebării care i-a fost supusă:

— Puteți să ne precizați, domnule președinte, care este îndrumarea noului guvern ?

— Noul guvern? Nu poate fi vorba de un guvern nou. Dacă pot parafraza o butadă istorică, dați-mi voie să declar că nu s'a schimbat nimic în România și că a intrat numai un servitor mai mult în echipa strâns unită în jurul Regelui și în serviciul Țării. Caracteristica esențială a regimului creat prin Constituția din Martie 1938, regim întemeiat pe autoritatea Coroanei și sprijinit pe Frontul Renașterii Naționale, Front care oglindește întreaga noastră opinie publică, este continuitatea. Guvernul de azi continuă opera guvernului de ieri, după cum guvernul de mâine va continua opera guvernului de azi.

Cea mai bună dovadă a acestei continuități o dă însăși alcătuirea ministerului care a depus aseară jurământul, sub președinția mea. In ce privește problemele interne, aceeași echipă, care a muncit din greu până acum, va continua să lucreze mai departe cu aceeași râvnă și să desăvârșească programul început.

In ce privește politica externă, prezența mai departe a d-lui Gafencu la ministerul afacerilor străine este o sigură chezășie că vom păși și de aci înainte pe calea celei mai stricte neutralități.

Cine vrea pace în afară, trebue să o asigure și înăuntru. Tradițiile pe care le reprezint și trecutul meu trebue să dea tuturor cetățenilor încrederea, că atât timp cât voi fi eu în fruntea guvernului, nici cea mai mică abatere dela ordinea, liniștea și disciplina indispensabilă în vremuri atât de grele ca cele prin care trecem — nu va fi tolerată. Până și sământa netrebnicilor și inconștienților, ce ar încerca să turbure mințile poporului nostru atât de bun și tolerant — trebue stârpită.

Ne vom adresa tuturor Românilor, vom cere fiecăruia, mic și mare, să se strângă într'un suflet și o voință în jurul Regelui nostru, căci numai prin unirea tuturor vom putea face față greutăților care ne pândesc.

Toți Românii trebue să lase în aceste clipe la o parte orice patimă personală sau ideologică, să se desfacă din orice legături inutile moștenite din trecut și să puie umăr la umăr în jurul Coroanei și al steagului Țării.

Minoritățile noastre etnice, pentru care voim un tratament drept și egal pentru toate, un tratament care să respecte legitimile lor aspirațiuni în evoluția Statului nostru unitar, ne-au dat în ceasurile dureroase prin care am trecut dovada neclintitului lor devotament către Tron și Țară. Pentru această strălucită dovadă de solidaritate, le suntem adânc recunoscători.

Suntem cu toții conștienți de nevoile și de greutățile pe care le întâmpină, în aceste timpuri de criză și de mobilizare a tuturor puterilor noastre, păturile muncitoare dela țară și dela oraș; vom face tot ce ne va sta în putință pentru a veni în ajutorul lor și a le ușura sarcinile.

Dați-mi voie să închei cu nădejdea că apelul pe care-l vom adresa cât de curând Țării, va fi auzit și că toate bunăvoințele vor veni să se închege în Frontul Renașterii Naționale pentru îndrumarea și desvoltarea căruia un departament special a fost creat.

Dați-mi voie să mă opresc aci. Vom spune tot ce avem de spus în manifestul adresat Țării și pe care-l pregătim. Deocamdată vă rog să credeți că stăm de veghe și că suntem pătrunși de toată răspunderea noastră".

Acordurile dela Moscova

Reintrarea Uniunii Sovietice în circuitul politic european acum cinci ani, a fost unul din faptele capitale ale istoriei diplomatice recente, atât de bogată în evenimente excepționale. De atunci până la pactul dela Moscova, guvernul sovietic a făcut o politică de pace și conservare a statutului teritorial și politic continental.

Acum câteva luni, la al XVIII-lea congres al partidului, d. Stalin dădea politicii externe sovietice o nouă definiție care putea îndreptăți atitudinea anterioară a Sovietelor și constitui totdeodată prefața politicii imperiale, inaugurată prin pactul dela Moscova, care a fost punctul de plecare al noii orientări externe a Uniunii și care a înregistrat Vineri, la Moscova, două realizări de o importanță excepțională: acordurile cu Reichul și cu Estonia.

Pentru a situa în cadrul lor real aceste acorduri și a contribui astfel la înțelegerea lor, e util să reamintim explicațiile, pe care d. Molotov le dădea, la 31 August, cu prilejul ratificării pactului germano-sovietic. Este oare greu de înțeles, spunea în esență d. Molotov, că în virtutea pactului sovieto-german, U. R. S. S. „nu este obligată să intre într'un război nici alături de Anglia contra Germaniei, nici alături de Germania contra Angliei?"

„Este greu de înțeles că U. R. S. S. practică și va continua să practice o politică a ei, o politică independentă având drept scop să asigure interesele popoarelor Uniunii Republicilor Sovietice și nimic decât aceste interese?"

Și mai departe, d. Molotov încheie:

„Pactul sovieto-german, (ca și negocierile anglo-franco-sovietice recente, neizbutite) arată că nu s'ar putea regle-menta astăzi chestiunile esențiale relative la raporturile internaționale — și cu atât mai mult problemele privitoare la răsăritul european — fără participarea activă a Uniunii Sovietice". „El trebuie să asigure noui posibilități pentru mărirea forțelor noastre, pentru întărirea pozițiilor noastre, pentru sporirea continuă a influenței exercitate de Uniunea sovietică asupra evenimentelor internaționale".

In cadrul acestor explicațiuni, importantele acorduri politice și economice încheiate la 28 Septembrie la Moscova apar în lumina lor adevărată.

In primul rând, d. Molotov și d. von Ribbentrop, invitat la Moscova de guvernul sovietic, aveau să reglementeze statutul Poloniei ocupate. In acest scop, guvernele german și sovietic fixează și „recunosc ca frontieră definitivă a intereselor lor imperiale" o linie de demarcație nouă, care face obiectul unui protocol special.

Acordul precizează că noua frontieră este definitivă, că Sovietele și Reichul resping orice ingerință a altor Puteri în această reglementare și că își rezervă ca o sarcină exclusivă de a restabili fiecare pacea și ordinea în teritoriile, ce și-au recunoscut de o parte și de alta a noilor frontiere imperiale.

Un acord economic de principiu pune baza unui vast program viitor de colaborare între Uniunea Sovietică și Germania. Cea dintâi va furniza Germaniei materii prime, pe care Germania le va compensa prin furnituri industriale pe o durată mai lungă, cu obiectivul de a ridica schimburile comerciale între cele două țări la cel mai înalt nivel, pe care l-au avut în trecut.

(Continuare în pag. 2-a)

Propunerile de pace ale Germaniei

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 29. — D. von Ribbentrop, ministrul de externe, s'a înapoiat la ora 18 la Berlin.

Imediat după sosirea sa d. von Ribbentrop s'a prezentat cancelarului Hitler, căruia i-a făcut un raport asupra tratativelor dela Moscova.

Cercurile competente germane se folosesc de această audiență spre a sublinia în mod expres deosebita importanță ce se acordă la Berlin nouei convenții germano-sovietice. Aceste cercuri și-au exprimat îndoiala că atitudinea negativă adoptată acum de puterile occidentale față de propunerile de pace germano-sovietice va fi ultimul cuvânt al acestora, deoarece, după o examinare mai matură, Londra și Parisul vor ajunge la o altă estimare a importanței deosebite ce o au rezultatele dela Moscova.

Poporul german și Fuehrerul său — se spune la Berlin — nu se rușinează de a veni din nou cu oferte de pace. Ca atare, nici oamenii de stat din occident nu trebue să se teamă de a declara popoarelor lor că trebue să se renunțe la continuarea războiului, deoarece situația de fapt din Polonia nu mai poate fi rezolvată pe calea armelor. Numai la masa verde s'ar mai obține avantagii pentru poporul polon.

In cazul când propunerile germano-sovietice pentru încetarea ostilităților nu vor fi acceptate, atunci — după cum se afirmă la Berlin — Germania va duce lupta mai departe, fiind conștientă că nu sunt în joc numai interesele Reichului, ci însăși existența poporului german. Și atunci — după cum se subliniază în mod expres la Berlin — Germania se va apăra trecând la atac.

Cronica războiului naval

Evenimente maritime până la 29 Septembrie

de vice amiral I. BĂLĂNESCU

Imi face o deosebită plăcere întrebările ce mi se pun de diferite persoane doritoare de a se instrui în chestiuni marinărești, pentru a le explica: Puterea flotelor beligerante, metodele războiului pe mare, vânătoarea contra submarinelor, efectele avioanelor asupra navelor cuirasate și alte probleme navale de actualitate.

In cronicele săptămânale, expunând evenimentele produse, negreșit că nu pot face decât reflexiuni rapide și reduse la cadrul limitat al articolului. Promit să expun toate problemele importante ce mi s'au semnalat, cât și alte subiecte navale deopotrivă de interesante, în articole cu totul separate. Trec acum la evenimentele maritime aflate prin agențiile de presă și comunicatele oficiale până la 29 Septembrie.

ANGLIA — GERMANIA

1) Lupta aero-navală anglo-germană în Marea Nordului. O luptă aero-navală fără precedent în istoria războiului maritim a avut loc în regiunea centrală a Mării Nordului. O escadră engleză compusă din mai multe chiurasate, crucișetoare, distrugătoare și o navă port-avioane se găsea în Marea Nordului într'o misiune de sprijin în jurul unui submarin englez avariat, căruia i se făceau reparațiuni.

O grupare superioară de 20 avioane germane profitând de perdelele de nori, s'a mascat și îndată ce a zărit navele escadrei, a deslănțuit un bombardament masiv, printr'o deschizătură de nori. Avioanele se aflau la 3.000 m. înălțime. Apărarea antiaeriană a navelor engleze a fost foarte eficace, căci avioanele atacatoare nu au nimerit țintele. Ultimele știri din Londra, confirmă declarațiunile d-lui Churchill, prim lord al amiralității engleze, că nici o navă engleză nu a fost lovită, însă două avioane germane au fost doborîte.

Comunicatul german afirmă că s'a distrus nava port-avioane Ark-Royal și s'a avariat o navă de linie engleză. Agenția Havas informează că nava port-avioane Ark Royal este nevătămată în port. In fața acestor știri contradictorii nu știm ce să credem. De aceea, până ce vom avea informațiuni mai complete, considerăm prematur a trage concluziuni definitive; totuși

(Continuare în pag. 2-a)